

عنوان مقاله:

کاربرد نظریه داده بنیاد در تحلیل تاثیر خشک شدن دریاچه ارومیه بر معیشت خانوارهای روستایی حوضه دریاچه ارومیه

محل انتشار:

دوفصلنامه علوم ترویج و آموزش کشاورزی، دوره 15، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

حلیمه رزمی - دانشجوی دکتری ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه زنجان. زنجان، ایران.

علی شمس - دانشیار گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی، دانشگاه زنجان. زنجان، ایران.

مرتضی مولایی - دانشیار گروه اقتصاد کشاورزی، دانشگاه ارومیه. ارومیه، ایران.

خلاصه مقاله:

تغییرات اقلیمی و مدیریت نامناسب در حوضه دریاچه ارومیه زمینه کاهش شدید تراز آبی این دریاچه را فراهم کرده است. ادامه وضعیت فعلی و خشک شدن دریاچه، پیامدهای منفی در تمامی ابعاد زندگی و معیشت روستاییان استان های هم جوار ایجاد کرده است. شناخت صحیح و جامع از این اثرات از دیدگاه خود روستاییان و کارشناسان، زمینه شکل گیری یک درک صحیح برای برنامه ریزان و مسئولین در جهت مدیریت این بحران را فراهم می کند. این تحقیق نیز با هدف شناسایی آثار مستقیم و غیرمستقیم خشک شدن دریاچه ارومیه بر معیشت خانوارهای روستایی انجام شد. از رویکرد کیفی و روش تحلیل نظریه داده بنیاد برای جمع آوری و تحلیل داده ها استفاده شد و روستاییان و کارشناسان روستایی استان های آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی جامعه آماری تحقیق بودند که به صورت هدفمند انتخاب شدند. یافته های تحقیق منجر به شناسایی ۲۱۳ تاثیر مستقیم و غیرمستقیم ناشی از خشک شدن دریاچه شد. در مرحله کدگذاری محوری، ۷ مقوله محوری به نام های افت کمیت و کیفیت منابع آب و خاک، تهدید سرمایه های اجتماعی، تهدید پایداری معیشت، امنیت شغلی و مهاجرت، تهدید امنیت غذایی، سلامتی جانداران و عملکرد آن ها، دخالت نهادهای خارج از روستا در برنامه ریزی روستاییان و تغییرات نگرشی، دانشی و افزایش تغییرات اقلیمی استخراج شدند. در کدگذاری انتخابی روابط بین مقولات شناسایی و تبیین گردید. با توجه به نتایج تحقیق، مشخص گردید که خشک شدن دریاچه ارومیه بر تمام ابعاد معیشت پایدار روستایی تاثیر منفی داشته است و نتایج این مطالعه می تواند به مدیریت اثربخش این بحران در شمال غرب کشور کمک کند.

کلمات کلیدی:

تغییر اقلیم، حوضه دریاچه ارومیه، خشکسالی، روستاییان، معیشت پایدار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1011115>

